



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 79/13
Λουξεμβούργο, 27 Ιουνίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-575/11
Ελευθέριος-Θεμιστοκλής Νασιόπουλος κατά Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας

Ο αποκλεισμός της αναγνώρισης του επαγγελματικού τίτλου του «μασέρ-ιατρικού λουτροθεραπευτή», ο οποίος επιτρέπει την άσκηση αυτοτελούς επαγγέλματος στο κράτος όπου χορηγήθηκε, συνιστά εμπόδιο στην ελευθερία εγκαταστάσεως το οποίο δεν δικαιολογείται από την ανάγκη προστασίας των καταναλωτών ή της δημόσιας υγείας

Σε σχέση με το επάγγελμα του φυσικοθεραπευτή, η προστασία των καταναλωτών θα μπορούσε, για παράδειγμα, να επιτυγχάνεται με την υποχρέωση να φέρει ο ενδιαφερόμενος τον επαγγελματικό τίτλο της χώρας προελεύσεως τόσο στη γλώσσα στην οποία του χορηγήθηκε όσο και στην επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους υποδοχής

Ο Ε.-Θ. Νασιόπουλος, Έλληνας πολίτης, απέκτησε στη Γερμανία, κατόπιν εκπαιδεύσεως διάρκειας δύομισι ετών, τίτλο που του επέτρεπε να ασκεί το επάγγελμα του *μασέρ-ιατρικού λουτροθεραπευτή* («Masseur und medizinischer Bademeister»). Το επάγγελμα αυτό δεν είναι νομοθετικώς κατοχυρωμένο στην Ελλάδα. Το πλέον συναφές επάγγελμα είναι αυτό του φυσικοθεραπευτή για τον οποίο η ελάχιστη απαιτούμενη εκπαίδευση έχει τριετή διάρκεια.

Για τον λόγο αυτό, το ελληνικό Υπουργείο Υγείας απέρριψε το αίτημα του Ε.-Θ. Νασιόπουλου να του επιτραπεί στο κράτος αυτό η πρόσβαση στο επάγγελμα του *φυσικοθεραπευτή*.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας ερωτά το Δικαστήριο αν οι αρχές της ελευθερίας εγκαταστάσεως επιτρέπουν την εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας η οποία αποκλείει τη μερική πρόσβαση στο επάγγελμα του φυσικοθεραπευτή, σε υπήκοο αυτού του κράτους ο οποίος έχει αποκτήσει σε άλλο κράτος μέλος ορισμένο τίτλο –όπως τον τίτλο του *μασέρ-ιατρικού λουτροθεραπευτή*– που του επιτρέπει να ασκεί, στο δεύτερο αυτό κράτος μέλος, μέρος των δραστηριοτήτων τις οποίες καλύπτει το επάγγελμα του φυσικοθεραπευτή.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η ελευθερία εγκαταστάσεως ασκείται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τη νομοθεσία της χώρας υποδοχής για τους δικούς της υπηκόους. Όσον αφορά το επάγγελμα του φυσικοθεραπευτή –το οποίο δεν έχει αποτελέσει μέχρι σήμερα αντικείμενο εναρμονίσεως στο επίπεδο της Ένωσης– τα κράτη μέλη εξακολουθούν να είναι αρμόδια για τον καθορισμό των προϋποθέσεων προσβάσεως, σεβόμενα τις κατοχυρωμένες από τη Συνθήκη θεμελιώδεις ελευθερίες.

Το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο αποκλεισμός της μερικής προσβάσεως σε νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα μπορεί να παρακωλύει ή να καθιστά λιγότερο ελκυστική την άσκηση της ελευθερίας εγκαταστάσεως, ενώ μπορεί να κρίνεται δικαιολογημένος μόνον για επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος σχετικούς, για παράδειγμα, με την προστασία των καταναλωτών και της δημόσιας υγείας, και εφόσον δεν βαίνει πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών αυτών.

Συγκεκριμένα, **οι καταναλωτές πρέπει να προστατεύονται από τον κίνδυνο να πλανηθούν** ως προς την έκταση των επαγγελματικών προσόντων του φυσικοθεραπευτή. Προς τον σκοπό αυτό, θα μπορούσαν να εφαρμόζονται μέτρα που είναι λιγότερο επαχθή σε σύγκριση με τον αποκλεισμό της μερικής προσβάσεως στο επάγγελμα: για παράδειγμα, **με την επιβολή της υποχρεώσεως να φέρει ο ενδιαφερόμενος τον επαγγελματικό τίτλο της χώρας**

προελεύσεως τόσο στη γλώσσα στην οποία του χορηγήθηκε και σύμφωνα με τον αρχικό τύπο όσο και στην επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους υποδοχής¹.

Εξάλλου, είναι βέβαιο ότι η **προστασία της δημόσιας υγείας** επιβάλλει ιδιαίτερη προσοχή. Εντούτοις, το επάγγελμα του φυσικοθεραπευτή ή του μασέρ εμπίπτει στον τομέα των παραϊατρικών επαγγελμάτων, η δε παροχή των σχετικών υπηρεσιών συνίσταται στην εφαρμογή θεραπειών που, κατά γενικό κανόνα, έχει συνταγογραφηθεί από ιατρό που επιλέγει τον μασέρ-ιατρικό λουτροθεραπευτή με τον οποίο βρίσκεται σε στενή συνεννόηση και σε σχέση εξαρτήσεως και συνεργασίας.

Το Δικαστήριο συνάγει ότι **ο αποκλεισμός της δυνατότητας προσβάσεως στο επάγγελμα του φυσικοθεραπευτή βαίνει πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την προστασία των καταναλωτών και της δημόσιας υγείας.**

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, όταν τα δύο επαγγέλματα μπορούν να χαρακτηρισθούν ως συγκρίσιμα², τόσο στο κράτος μέλος της εκπαίδευσής όσο και στο κράτος μέλος υποδοχής, τα κενά που έχει η εκπαίδευση του ενδιαφερομένου σε σχέση με την εκπαίδευση η οποία απαιτείται στο κράτος μέλος υποδοχής μπορούν να καλύπτονται με την εφαρμογή αντισταθμιστικών μέτρων³. Αντιθέτως, όταν οι διαφορές μεταξύ των τομέων δραστηριοτήτων είναι τόσο έντονες ώστε, στην πραγματικότητα, ο ενδιαφερόμενος θα έπρεπε να πραγματοποιήσει πλήρη εκπαίδευση προκειμένου να μπορεί να ασκήσει, σε άλλο κράτος μέλος, τις δραστηριότητες για τις οποίες διαθέτει τα σχετικά προσόντα, τούτο συνιστά παράγοντα ικανό να τον αποθαρρύνει από την άσκηση των δραστηριοτήτων αυτών στο κράτος μέλος υποδοχής.

Στις εθνικές αρχές και, ειδικότερα, στα αρμόδια δικαστήρια του κράτους μέλους υποδοχής (εν προκειμένω: της Ελλάδας) εναπόκειται να προσδιορίζουν, για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, σε ποιο βαθμό το περιεχόμενο της εκπαίδευσής που απαιτείται στο εν λόγω κράτος υποδοχής είναι διαφορετικό από το περιεχόμενο της εκπαίδευσής που πραγματοποιήθηκε στο κράτος της εκπαίδευσής (εν προκειμένω: στη Γερμανία).

Το Δικαστήριο επισημαίνει ως ένα από τα αποφασιστικά κριτήρια που πρέπει να εξετάζονται κατά πρώτο λόγο από τις εθνικές αρχές το αν η δραστηριότητα του μασέρ-ιατρικού λουτροθεραπευτή *μπορεί αντικειμενικά να διαχωριστεί από το σύνολο των δραστηριοτήτων* που καλύπτονται από το αντίστοιχο επάγγελμα στο κράτος υποδοχής.

Ειδικότερα, εφόσον στο κράτος της εκπαίδευσής (Γερμανία), το επάγγελμα του μασέρ-ιατρικού λουτροθεραπευτή *μπορεί να ασκείται κατά τρόπο ανεξάρτητο ή αυτοτελή*, ο αποκλεισμός της μερικής αναγνώρισεως των συνδεόμενων με το επάγγελμα αυτό προσόντων στο κράτος υποδοχής (Ελλάδα) παράγει αποτρεπτικό αποτέλεσμα για την ελευθερία εγκαταστάσεως, το οποίο δεν δικαιολογείται από τον κίνδυνο προσβολής των δικαιωμάτων των αποδεκτών των υπηρεσιών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

¹ Το Δικαστήριο υπενθυμίζει προγενέστερη νομολογία του, μεταξύ άλλων την απόφαση της 19ης Ιανουαρίου 2006, [C-330/03](#), Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos.

² Κατά την έννοια της οδηγίας 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (ΕΕ L 255, σ. 22), η οποία αντικατέστησε τα διάφορα συστήματα αναγνώρισεως τα οποία καταργήθηκαν από 20ής Οκτωβρίου 2007.

³ Τα οποία ορίζει το άρθρο 14, παράγραφος 1, της οδηγίας [2005/36](#) (πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης προσαρμογής επί τρία έτη ή υποβολή σε δοκιμασία επάρκειας).

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106